

‘Het Broadway van de jaren ’40 was het centrum van muzikale creativiteit.’ *David Stern*

Titel: Kurt Weill: meester in contrasten!

***Lady in the Dark* was Kurt Weill’s eerste Broadway-hit, met teksten van Ira Gershwin en Moss Hart. Het is niet de eerste keer dat muzikaal leider David Stern deze opera dirigeert. Hij is goed bekend met het leven en de muziek van Kurt Weill en met de periode waarin cabaretmuziek uit Europa naar Amerika kwam. ‘Kurt Weill verenigt in *Lady in the Dark* twee werelden.’**

Waarom emigreerde Kurt Weill naar Amerika?

‘Kurt Weill woonde een groot deel van zijn leven in Duitsland en voelde zich erg verbonden met Berlijn. Vanwege zijn Joodse achtergrond ontvluchtte hij via Parijs Nazi-Duitsland en kwam hij midden in de jaren ’30 in Amerika aan. Met de horror van Europa op zijn netvlies, leek Amerika hem de enige zinvolle plek om een nieuw leven op te bouwen. Het voelde voor hem als thuiskomen, terwijl hij er nooit geweest was. Hij omarmde zijn nieuwe wereld. Toen hij Ira Gershwin en Moss Hart ontmoette, greep hij zijn kans.’

*Is *Lady in the Dark* typisch Amerikaans?*

‘De muziek van *Lady in the Dark* is 100% Broadway, maar wel het Broadway van de jaren ’40; het centrum van muzikale creativiteit in Amerika. Niet te vergelijken met het Broadway van nu waar alles om geld draait! Er klonk toen een combinatie van jazz, operette, opera en dankzij Kurt Weill ook cabaret. Op zich niet vreemd, want Kurt Weill was in Duitsland goed bekend met cabaret; een kunstvorm die vermaakte en tegelijkertijd de spanning en angst voor de politiek van de jaren ’30 en de opkomst van het fascisme uitdrukte. In diezelfde jaren ging Amerika gebukt onder *The great depression* en als reactie hierop deed Hollywood er juist alles aan om het publiek hoop te bieden door hen onder te dompelen in het leven van rijke en succesvolle mensen. Kurt Weill verenigt in *Lady in the Dark* deze twee werelden: zijn tragische Duitse geschiedenis en zijn Amerikaanse geloof om opnieuw te kunnen beginnen en vooral het vinden een positieve kijk op de toekomst.’

Waar horen we deze twee werelden terug in zijn muziek?

‘In *Lady in de Dark* maakt Kurt Weill de botsing tussen de twee werelden hoorbaar. Relaxte jazzy Amerikaanse geluiden worden doorboord door een ritme dat klinkt als een guillotine. Als een dreiging die voortdurend boven Liza’s hoofd hangt. Een militaristische precisie die heel krachtig een hedendaagse angst verbeeldt. Hiermee stelt Kurt Weill ons de vraag: zijn wij hier om onze problemen te vergeten of om ze te omarmen? Willen we problemen oplossen of willen we ze alleen maar ten tonele brengen en genieten van een *happy end*? Liza staat onder enorme druk van haar werk en de eisen die haar omgeving aan haar stelt. Maar ook Kurt Weill zet haar met zijn muziek onder druk. Je hoort het vooral in de koren en in de orkestratie. De solo’s laten daarentegen juist haar hoop zien om een uitweg uit de duisternis te vinden.’

Wat is je grootste uitdaging in deze muzikale begeleiding?

‘Kurt Weill is een meester in contrasten. Hij sloot nooit compromissen. Hij streefde niet naar een beetje van dit en een beetje van dat. Nee, hij wilde alles! Een romantisch Broadway-moment verandert dan ook met gemak pats-boem in een toneelstuk, een dans, een opera of cabaret. Scherpte en zuiverheid bewaken zie ik als mijn belangrijkste taak, zodat er contrast klinkt tussen licht en duisternis.’